OAJ:n lausunto vuonna 2018 toimeenpannun ammatillisen koulutuksen reformin keskeisimpien tavoitteiden toteutumisesta

Lauri Kurvonen
7.3.2024

OAJ

Ammatillisen koulutuksen reformi

- leikkaukset ja epävakaa rahoitus vaarantavat hyvät reformin tavoitteet

Meistä tulee isona kemian- ja palvelualan osaavia työntekijöitä....

Viime hallituskausi – 210 milj. e
Ammatillinen 165 milj. e+ oppisop.
31 milj. e + lisäkoulutus 15 milj. e

Tämä hallituskausi: - 250 milj. e
Reformi 190 milj. e + takuukorotukset
39 milj. e + oppisop. 19 milj. e
Yhteensä 460 milj.

190 milj. e =

-18 000 opiskelijapaikkaa tai
-1 270 euroa/opiskelija tai
-3 800 työpaikkaa/opea vähemmän tai
-4 miljoonaa opetustuntia vuodessa tai
-105 000 tuntia/viikko

SUOMI 100 FINLAND
OAJ

OAJ

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat, opettajat ja rahoitus

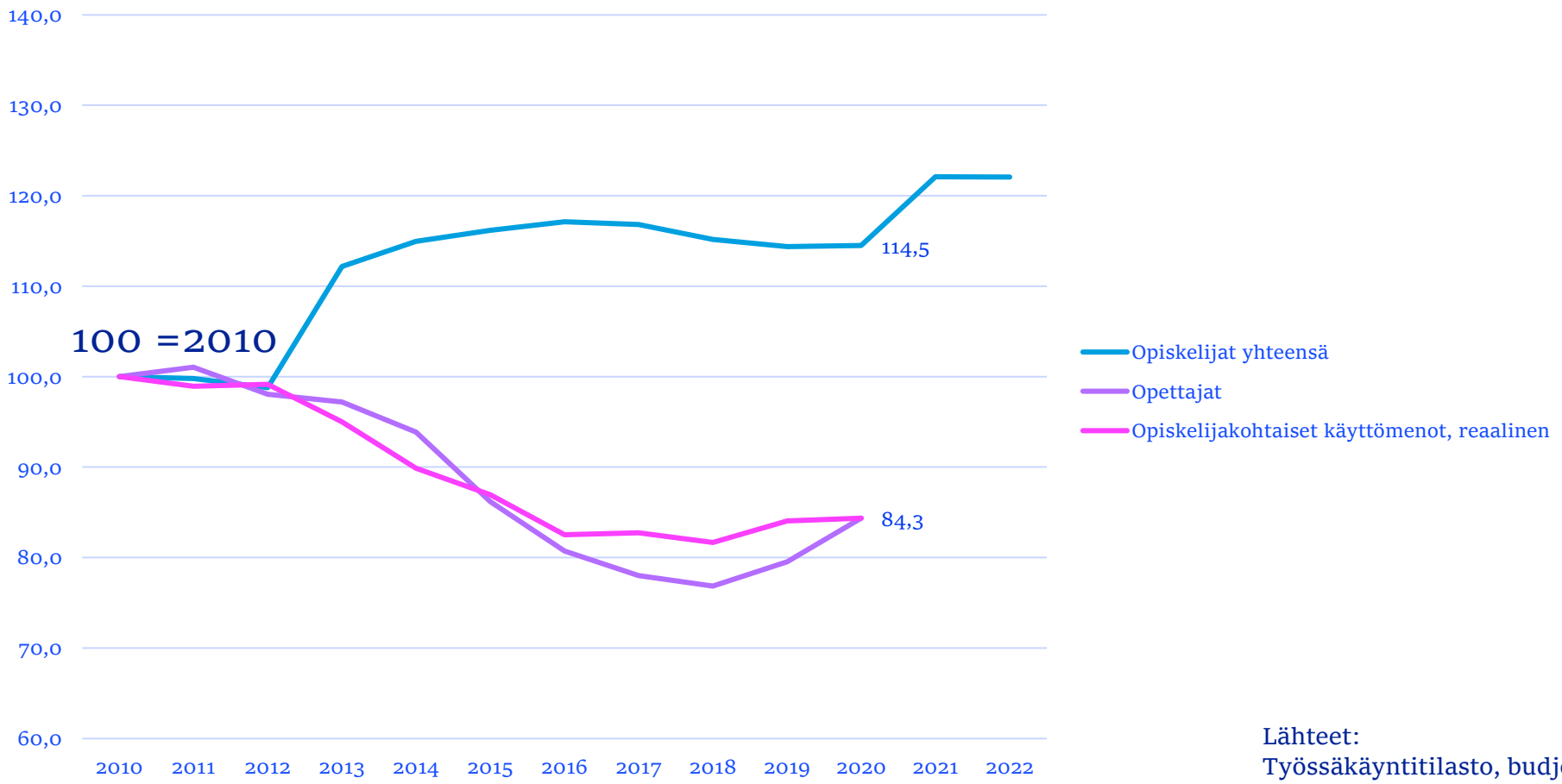

Lähteet:
Työssäkäyntitilasto, budjettikirja, tilastokeskus

OAJ

Ammatillisen koulutuksen vaikuttavuus

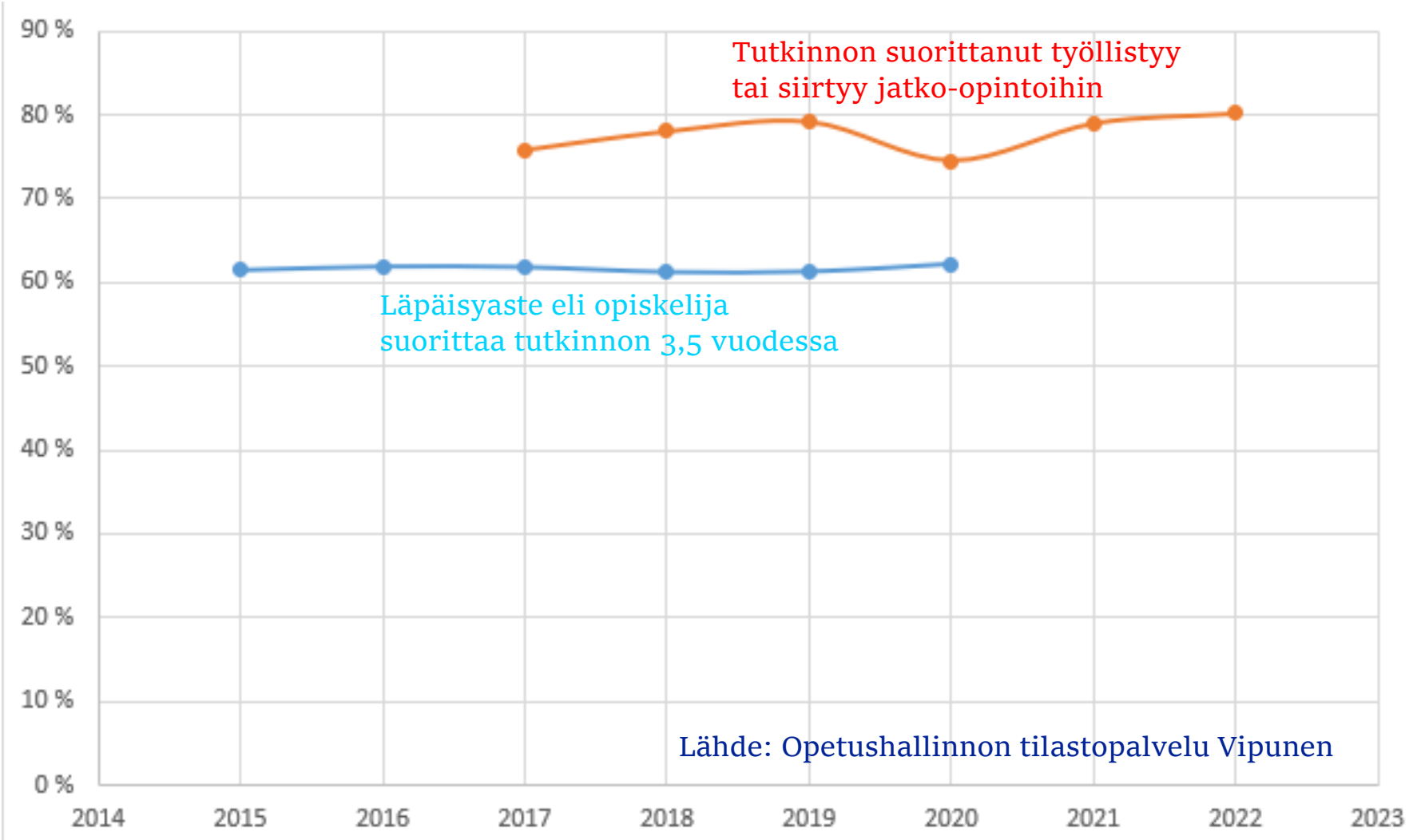

OAJ

Keskimääräinen ammatillinen oppilaitos vuonna 2022

Syöttö:

1000 uutta opiskelijaa

II – ASTEEN AM KOULUTUS

- Läpäisyaste 60 %
- Valmistuneiden työllistymisaste 80 %
- Kustannukset 10 000 € per opiskelija vuosi

Vuoto:

- 400 keskeyttää
- 120 valmistuneista on työttömänä
- Vuoto on yhteensä 520 henkilöä

Ulostulo:

Valmistuneet työlliset ja jatko-opiskelijat

- 480 henkilöä
- Kustannus 50 000€ per henkilö

Lähde: Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen

	Asetus amm. Koulut.673/2017	Laki opinto- ja tutkintorekisteristä 884/2017	Laki opetus- ja kultturitoimen rahoituksesta 1705/2009	Asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen perusteista 1244/2020	Oppivelvollisuuslaki 1214/2020
1. Suoritettava tutkinto	9 §	9 §	32 d vaikutaa perusrahoitukseen ja suoritusrahoitukseen	2 § tutkinto ja tutkintotyyppi vaikuttaa perusrahoitukseen ja	
2-4. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ja muu osaaminen	9 §	9 §	32 §, rahoitusta ei tule tutkinnonosista jotka tunnistettu ja tunnustettu		
5. Poikkeaminen	9 §	9 §			
6. Ammattitaidon hankkimisen tarve - tässä tarkemmin opetuksesta, työelämässä oppimisesta	9 § (sis. opetuksen määrä)	9 §	32f § vaikuttaa oppisopimuskoulutuksen järjestäjän rahoitukseen		12 § Opintojen edistymisen seurataan HOKS:n mukaisesti
7. Ohjaus ja tuki	9 §				
8. Erityisen tuen sisältö	9 §			7 § erityisen tuen tai vaativan erityisen tuen järjestäminen vaikuttaa	
9. OPVA-opinnot	9 §	9 §		2 § korotettu kerroin	
10. Näytöt	9 §	9 §			
11. Muu osaamisen osoittaminen, mukauttaminen ja yksilöllinen arviointi	9 §	9 §			
12. Osaamisen arvioijat	9 §	9 §			
13. Urasuunnitelma	9 §	9 § pelkkä päivämäärä			
Henkilön nimi		11c § (oppivelvollisuusrekisteri)			
Oppijanumero		11c § (oppivelvollisuusrekisteri)			
Koulutuksen aloitus, keskeytys, päättyminen		9 § (ei määritelty että pitää olla HOKS)			
Suoritetut opinnot ja tutkinto		9 § (ei määritelty että pitää olla HOKS)	32f § vaikuttaa tutkintotodistuksen antajan rahoitukseen		
Opiskelijavuosien laskennan tiedot ja rahoitusperusteessa käytetyt tiedot		9 § (ei määritelty että pitää olla HOKS)	32b § HOKS:ssa olevat opiskelupäivät		
Opiskelijan yhteystiedot		9 § (ei määritelty että pitää olla HOKS)	32g § - opiskelijapalaute		12 § opintojen keskeyttämisessä tieto
HOKS:n hyväksymis- ja päivitysajat		9 §			
Merkintä olennaisesta seikasta		9 §			
työpaikkaohjaajan yhteystiedot		9 §	32g § - työnantajapalaute		
keskeiset työtehtävät		9 §			
työpaikalla järjestettävän koulutuksen ajoittuminen		9 §			
tieto luvasta tietojen luovuttamiseen		9 §			
suorittajan perusasteen jälkeinen koulutus			32 f § vaikuttaa suoritusrahoitukseen		
tieto maksuttomuudesta		9 c §	32 b		
oppivelvollisuuden alkaminen, keskeyttäminen ja päättyminen sekä		11 c §	32 b	6 § oppivelvollisuuden korotuskerroin	
Muut: majoitus, vankilaopetus				8 § korotuskerroin	

HOKS:ssa kerättävät tiedot Asetuksen ja lakien mukaan

HOKS:n tietosisältö (OKM): minimitiedot

Opiskelijan henkilö- ja yhteystiedot
- Sukunimi
- Etunimet
- Kutsumanimi
- (Henkilötunnus)
- Oppijanumero
- Osoite
- Postiosoite
- Kotikunta
- Sähköposti
- Puhelinnumero
- Huoltaja 1
  - etunimi
  - sukunimi
  - sähköposti
  - puhelinnumero
- Huoltaja 2
  - etunimi
  - sukunimi
  - sähköposti
  - puhelinnumero

Opiskelijan pohjakoulutus
- ylin suoritettu tutkinto

Muu osaamisen osoittaminen
- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Suoritettavan valmentavan koulutuksen osan nimi (koodi)
- Osaamisen osoittamisen järjestäjän nimi (koulutuksen järjestäjän nimi ja koodi)
- Osaamisen osoittamisympäristön nimi
- Osaamisen osoittamisen ajankohta
- Osaamisen osoittaminen sisältö
  - osaamistavoite (koodi)

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen
- Mukautettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Ammattitaitovaatimus (koodi), jonka arvioinnin kriteereitä mukautetaan
- Yksilölliset arvioinnin kriteerit (1 - 5)
- Mukautettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Osaamistavoite (koodi), jonka arvioinnin kriteereitä

mukautetaan
- Yksilölliset arvioinnin kriteerit (1 - 5)

HOKSin laadinta-, hyväksymis- ja päivitystiedot
- HOKSin laatija
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- HOKSin päivittäjä (silloin, kun päivitetään asetuksen edellyttämiä tietoja)
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- HOKSin ensikertainen hyväksyjä
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- HOKSin päivitysten hyväksyjä (silloin, kun päivi asetuksen edellyttämiä tietoja)
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Opiskelijan opiskeluoikeuden alkamispvm
- Suunniteltu koulutuksen päättymispvm

OKSin ensikertainen hyväksymispvm

OKSin päivityspvm (silloin, kun päivitetään setuksen edellyttämiä tietoja)
- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Suoritettavan valmentavan koulutuksen osan nimi (koodi)
- Arvioija 1
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Arvioija 2
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Opiskelijan tavoite
- Suunnitelma jatko-opinto
- Suunnitelma työelämään
- Suunnitelma työuralla et
- Opintojen keskeytyessä t ohjauksessa suunnitelma

työtehtävät
- Suoritettavan v
- Suoritettavan v (koodi)
- Suoritettavaan liittyvät keskeis
- Suoritettavan n
- Suoritettavaan liittyvät keskeis

- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavaan tutkinnon osaan liittyvät keskeiset

Suoritettavan tutkinnon tai koulutuksen tiedot
- Tutkinnon tai koulutuksen perusteen diaarinumero
- Tutkinnon nimi
- Osaamisalan nimi (koodi)
- Tutkinnon osan nimi (koodi)
- Yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Tutkinnon osaa pienempi osaamiskokonaisuus = ammattitaitovaatimus tai osaamistavoite (koodi)
- Valmentavan koulutuksen nimi (koodi)
- Valmentavan koulutuksen osan nimi (koodi)
- Ammatilliseen tehtävään valmistavan koulutuksen nimi
- Ammatilliseen tehtävään valmistavan koulutuksen kuvaus
- Ammatilliseen tehtävään valmistavan koulutuksen

- Sen suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi), johon tunnustettava osaaminen liittyy
- Sen suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi), johon tunnustettava osaaminen liittyy
- Aiemmin suoritetun tutkinnon tutkinnon perusteen diaarinumero
- Aiemmin suoritetun tutkinnon nimi (koodi)
- Aiemmin suoritetun osaamisalan nimi (koodi)
- Aiemmin suoritetun tunnustettavan tutkinnon osan nimi (koodi)

- Suoritettavan tutkinnon osan nimi (koodi)
- Suoritettavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimus (koodi), josta on poikettu eli jota opiskelija ei suorita
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alueen nimi (koodi)
- Suoritettavan yhteisen tutkinnon osan osa-alue

(koodi) tai osa-alueen osaamistavoite (koodi), josta on poikettu eli jota opiskelija ei suorita

unnistamis- ja tunnustamisprosessin

imi
uvaus
ot
ot

- Kuvaus erityisen tuen tarpeesta
- Erityisen tuen muodot suoritettavan tutkinnon tai valmentavan koulutuksen aikana
  - tarvittava pedagoginen tuki
  - tarvittavat opetus- ja opiskelujärjestelyt
- Erityisen tuen alkamispvm ja päättymispvm
- Yhteistyötahot

niuksia tukevien opintojen nimi
niuksia tukevien opintojen kuvaus
niuksia tukevien opintojen kesto päivinä
niuksia tukevien opintojen ajoittuminen

inon osan nimi (koodi)
en osan näyttöön sisältyvän osa-alueen nimi (koodi)
sen koulutuksen järjestäjän nimi

nimi
kuvaus

ammatillisen tutkinnon osan
aatimus (koodi)
yhteisen tutkinnon osan osa-alueen
e (koodi)

oulutusta hankkineen koulutuksen
ustaja

- Vastuullinen työpaikkaohjaaja
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Koulutuksen järjestäjän edustaja
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio
- Muut ohjaukseen osallistuvat henkilöt (vastuullisen työpaikkaohjaajan ja koulutuksen järjestäjän edustajan lisäksi, erityisesti työpaikalla järjestettävä koulutus)
  - etunimi
  - sukunimi
  - rooli
  - organisaatio

tio

kyseisessä tutkinnon tai koulutuksen osassa

190 kenttää!

- Osa kentistä ei näytä olevan asetuksen mukaisia (esim. osa yhteystiedoista, koodit, osa kuvauksista).
- Täytettävä määrä moninkertainen → tutkinnonosittain, näytöittäin, päivityksittäin…
- Osa tiedoista tulee valmiina.
- Kaikki kohdat eivät koske kaikkia, mutta…
- Koulutuksen järjestäjällä, opettajalla, suunnittelijalla, ohjaajalla jne….on silti **VASTUU**

Työelämäyhteistyössä vakavia puutteita

- Karvin kyselyyn vastanneista työpaikkaohjaajista 25 % katsoi, että opiskelijan valmiuksia ja edellytyksiä suunniteltuihin työtehtäviin ei etukäteen varmisteta asianmukaisesti.
- Viidesosa työpaikkaohjaajista koki, että oppilaitos ei varmista kunnolla työtehtävien vastaavuutta suhteessa oppimistavoitteisiin.
- Osaamisen kehittymisen seurannasta ei aina sovita opiskelijan, opettajan ja työpaikkaohjaajan kesken.
- Työpaikkaohjaajat eivät aina ole perillä opiskelijan HOKS:iin kirjatuista tavoitteista.
- Työturvallisuutta ei varmisteta aina asianmukaisella tavalla

Lähde: Karvin julkaisut 23:2022

Yhteenveto

- **Ammatillinen koulutus pystyy vastaamaan nykyistä nopeammin työelämän muutoksiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.**
  Näkemyksemme: Ei ole pystynyt, sillä monilla aloilla on selvää osaajapulaa, vaikka alan tutkinnon suorittaneita on reilusti tarjolla.

- **Sekä nuorille että jo työelämässä oleville aikuisille rakennetaan yksilöllisiä opintopolkuja.**
  Näkemyksemme: Kaikille opiskelijoille tehdään HOKS, mutta sen laadintaa ei voida tehdä yksilöllisemmin, koska i) opettajien määrä on laskenut (n. 15 %) ja oppilaiden määrä on kasvanut (n. 20 %) ja koska ii) HOKS laadinnasta on muodostunut liian raskas prosessi.

- **Työpaikoilla tapahtuvaa oppimista lisätään ja käyttöön otetaan uusi koulutussopimusmalli.**
  Näkemyksemme: Koulutussopimusten määrä on lisääntynyt, mutta niiden laadussa ei ole havaittavissa positiivista kehitystä. Opettajalla on opiskelijaa kohden liian vähän työaikaa koulutussopimuksen asianmukaiseen hoitoon, mikä ilmenee vakavina puutteina koulutussopimusten toteutuksessa.

- **Uudella rahoitusmallilla kannustetaan vähentämään koulutuksen keskeyttämistä ja parantamaan koulutuksen vaikuttavuutta.**
  Näkemyksemme: Uusi rahoitusmalli ei saanut aikaan haluttua muutosta, koska ammatillisen koulutuksen läpäisyaste ei ole parantunut eikä ammatillisen koulutuksen tuottama työllistymisaste ole noussut.

KIITOS !

OAJ